

RANSKAN KIELIOPPI - YHTEENVETO

SÄÄNNÖLLISET VERBIT:

I-ryhmä

perusmuodossa er-pääte, esim.

parler = puhua

donner = antaa

acheter = ostaa

aimer = pitää, rakastaa

adorer = pitää paljon

détester = inhota

préférer = pitää enemmän

téléphoner = soittaa

penser = ajatella

taivutuspäätteet er-päätteen tilalle:

-e

-es

-e

-ons

-ez

-ent

-passé composéssa er-päätteen tilalle -é

II-ryhmä

perusmuodossa ir-pääte, esim.

finir = lopettaa

choisir = valita

réfléchir = miettiä, harkita

réussir = onnistua

taivutuspäätteet ir-päätteen tilalle:

-is

-is

-it

-issons

-issez

-issent

-passé composéssa ir-päätteen tilalle -i

III-ryhmä

perusmuodossa re-pääte, esim.

vendre = myydä

attendre = odottaa

entendre = kuulla

rendre = palauttaa; tehdä jonkinlaiseksi

perdre = kadottaa

taivutuspäätteet re-päätteen tilalle:

-s

-s

-

-ons

-ez

-ent

-passé composéssa re-päätteen tilalle -u

EPÄSÄÄNNÖLLISILLÄ VERBEILLÄ OMAT TAIVUTUKSET, USEIN PÄÄTTEET KUITENKIN:

-s

-s

-t

-ons

-ez

-ent

HUOM! ks. erit. te-muoto

faire = tehdä

je fais
tu fais
il/elle/on fait
p.c. il a fait

nous faisons
vous faites
ils/elles font

dire = sanoa

je dis
tu dis
il/elle/on dit
p.c. il a dit

nous disons
vous dites
ils/elles disent

MUITA TAVALLISIA EPÄSÄÄNNÖLLISIÄ VERBEJÄ

être = olla

je suis
tu es
il/elle/on est
nous sommes
vous êtes
ils/elles sont
p.c. il a été

aller = mennä

je vais
tu vas
il/elle va
nous allons
vous allez
ils/elles vont
p.c. il EST allé / elle EST allée

avoir = olla jollakin, omistaa

j'ai
tu as
il/elle a
nous avons
vous avez
ils/elles ont
p.c. il a eu

venir = tulla

je viens
tu viens
il/elle vient
nous venons
vous venez
ils/elles viennent
p.c. il EST venu / elle EST venue

vouloir = haluta

je veux
tu veux
il/elle veut
nous voulons
vous voulez
ils/elles veulent
p.c. il a voulu

prendre = ottaa

je prends
tu prends
il/elle prend
nous prenons
vous prenez
ils/elles prennent
p.c. il a pris

pouvoir = voida

je peux
tu peux
il/elle peut
nous pouvons
vous pouvez
ils/elles peuvent
p.c. il a pu

voir = nähdä

je vois
tu vois
il/elle voit
nous voyons
vous voyez
ils/elles voient
p.c. il a vu

devoir = täytyä

je dois
tu dois
il/elle doit
nous devons
vous devez
ils/elles doivent
p.c. il a dû
AIKAMUODOT

mettre = panna, asettaa

je mets
tu mets
il/elle met
nous mettons
vous mettez
ils/elles mettent
p.c. il a mis

passé composé

käytetään usein suomen imperfektinkin tilalla - kertoo tapahtumista, tekemisistä, vie juonta eteenpäin

-useimmiten apuverbi AVOIR

-apuverbi ÊTRE:

- 1) liikeverbit: aller, venir, arriver, partir, revenir, retourner, rentrer, entrer, sortir, monter, descendre, tomber, rester
- 2) kaikki refleksiiviverbit - verbit, joiden edessä refleksiivipronomini me, te, se, nous, vous, se
- 3) olotilanmuutosverbit syntyä (je suis né/e), kuolla (il est mort/ elle est morte), tulla joksikin (tu es devenu/e)

-kun apuverbinä on être, p.p. taipuu subjektin mukaan:

	maskuliini	feminiini
yksikkö	-	-e
monikko	-s	-es

imperfekti

käytetään, kun kuvaillaan olosuhteita, olotilaa, ulkonäköä, yleensäkin jonkun tapahtuman puitteita, tai kerrotaan siitä, että jokin menneisyyden tekeminen toistui (säännöllisesti)

vartalo:

preesensin me-muodon vartalo

>ainoa poikkeus être > ét-

päätteet:

-ais	-ions
-ais	-iez
-ait	-aient

konditionaali

vartalo = verbin perusmuoto (re-verbeillä e putoaa pois)

poikkeuksillakin vartalo päättyy r-kirjaimen:

avoir - aur-	devoir - devr-
être - ser-	savoir - saur-
aller - ir-	faire - fer-
venir - viendr-	voir - verr-
vouloir - voudr-	falloir (il faut) - faudr-
pouvoir - pourr-	

päätteet = samat kuin imperfektillä

futuuri

vartalo = sama kuin konditionaalilla

päätteet:

-ai	-ons
-as	-ez
-a	-ont

HUOM!

Kun pääläuseessa on konditionaali, si (jos)-lauseessa on imperfekti.

Kun pääläuseessa on futuuri, si (jos)-lauseessa on preesens.

subjunktiivi

Esiintyy vain que (että)-lauseessa.

Esiintyy, kun päälauseessa esim.:

-Il faut que...

-Je veux/voudrais que...

-J'aimerais que...

-Je ne pense pas que...

-Je souhaite que...

-Il est nécessaire que...

-Il est important que...

...tai kun sivulause alkaa mm. konjunktiolla:

-bien que/quoique = vaikka

-avant que = ennen kuin

-jusqu'à ce que = kunnes

-pour que = jotta

-en attendant que = sillä aikaa kun

vartalo:

-yksikköön ja he muotoon preesensin he-muodon vartalo

-me- ja te-muotoihin preesensin me-muodosta

päätteet:

-e

-ions

-es

-iez

-e

-ent

7 poikkeusta:

être

faire

je sois

je fasse

tu sois

tu fasses

il/elle soit

il/elle fasse

nous soyons

nous fassions

vous soyez

vous fassiez

ils/elles soient

ils/elles fassent

avoir

pouvoir

j'aie

je puisse

tu aies

tu puisses

il/elle ait

il/elle puisse

nous ayons

nous puissions

vous ayez

vous puissiez

ils/elles aient

ils/elles puissent

savoir

aller

vouloir

je sache

j'aille

j'veuille

tu saches

tu ailles

tu veuilles

il/elle sache

il/elle aille

il/elle veuille

nous sachions

nous allions

nous voulions

vous sachiez

vous alliez

vous vouliez

ils/elles sachent

ils/elles aillent

ils/elles veuillent

PRONOMINIT

minä = je
sinä = tu
hän/se = il (m) / elle (f)
me = nous
te = vous
he/ne = ils (m) / elles (f)

minua/minut = me/m'
sinua/sinut = te/t'
häntä/hänet/sitä/sen = le/l' (m) ja la/l' (f)
meitä/meidät = nous
teitä/teidät = vous
heitä/heidät/niitä/ne = les
> paikka = verbin EDESSÄ

minulle = me/m'
sinulle = te/t'
hänelle = lui
meille = nous
teille = vous
heille = leur
> paikka = verbin EDESSÄ, esim. Je te téléphonerai = soitan sinulle

en:
-korvaa DE-prepositiolla alkavan ilmauksen
verbin EDESSÄ
-sieltä, sitä, niitä

y:
-korvaa À-prepositiolla alkavan ilmauksen
myös suomen siellä, sinne
verbin EDESSÄ
-siellä, sinne

painolliset pronominit

moi
toi
lui / elle
nous
vous
eux /elles
> kun korostetaan subjektia, esim. Moi, je suis finlandais/e
> aina, kun preposition jäljessä tarvitaan pronomini

refleksiivipronominit refleksiiviverbien edessä

me/m'
te/t'
se/s'
nous
vous
se/s'
➤ Nous nous lavons

adjektiiviset omistuspronominit (tarvivat aina substantiivin jälkeensä):

	yksikön maskuliini + vokaalialkuinen feminiini	yksikön feminiini	monikko
minun	mon	ma	mes
sinun	ton	ta	tes
hänen	son	sa	ses
meidän	notre	notre	nos
teidän	votre	votre	vos
heidän	leur	leur	leurs

relatiivipronominit

qui = joka, jotka > relatiivilauseen subjekti, verbin edellä

-Mme Dupont est la dame **qui a aide Jean**

que = jota, jonka, joita > relatiivilauseen objekti, lauseen verbillä muu subjekti

-Mme Dupont est la dame **que j'ai aidée**

où = jossa, jonne, jolloin

-Marseille est la ville **où Mme Dupont est née**

dont = jonka, josta, jota jne > pronominiin sisältyy aina de-prepositio, kyseessä on siis genetiivi tai relatiivilauseessa verbi rakenne, johon de-prepositio liittyy

-Voilà le livre **dont je t'ai parlé**

ADJEKTIIVIT

1) taipuvat pääsanana mukaan päättein:

	maskuliini	feminiini
yksikkö	-	-e
monikko	-s	-es

seuraavilla on kolme muotoa yksikössä

uusi:

konsonanttialkuinen maskuliini > nouveau

vokaalialkuinen maskuliini > nouvel

feminiini > nouvelle

monikot > nouveaux ja nouvelles

vanha:

konsonanttialkuinen maskuliini > vieux

vokaalialkuinen maskuliini > vieil

feminiini > vieille

monikot > vieux ja vieilles

kaunis:

konsonanttialkuinen maskuliini > beau

vokaalialkuinen maskuliini > bel

feminiini > belle

monikot > beaux ja belles

al-päätteisillä maskuliineilla monikossa päätte -aux

2)

useimmat adjektiivit sijoittuvat pääsanan JÄLKEEN

pääsanana edessä seuraavat adjektiivit:

pieni = petit/e
suuri = grand/e
uusi = ks. yllä
vanha = ks. yllä
nuori = jeune
hyvä = bon/ne
huono = mauvais/e
kaunis = ks. yllä
sievä = joli/e

ADVERBIT

tavan adverbit vastaavat kysymykseen miten?

muodostus: adjektiivin feminiini + ment-pääte

-jos maskuliini päättyy vokaaliin, pääte ment lisätään siihen
-ant/ent-päätteillä adjektiiveilla lisätään pääte -amment/-emment em. päätteen tilalle, siis esim.
différent > différemment

muita adverbeja:

bien = hyvin
mal = huonosti
vite = nopeasti

PARTITIIVI

partitiivin edessä on DE + MÄÄRÄINEN ARTIKKELI, siis jokin seuraavista vaihtoehdoista:

du (de + le)
de l'
de la
des (de + les)

artikkeli jää pois, eli partitiivin edessä pelkkä DE:

1) kun ko. lause on kielteinen (siinä on mikä tahansa kielto sana)

2) kun partitiivia edeltää määrää ilmaiseva sana, esim.

-beaucoup de = paljon
-(un) peu de = hieman/vähän
-pas mal de = aika paljon
-assez de = tarpeeksi
-tellement de = niin paljon
-énormément de = valtavasti
-un litre de = litra
-une tasse de = kupillinen
-une bouteille de = pullollinen

HUOM! Kun partitiivi korvataan pronomiinilla, pronomini on säännön mukaan EN

> Je mange du chocolat > J'en mange

KYSYMYSLAUSE

- 1) Intonaatiokysymys näyttää väitelauseelta, ääni nousee lopussa
-käy puhutussa arkikielessä
- 2) est-ce que -kysymys käy myös kirjalliseen kieleen:

(kysymyssana) + est-ce que + subjekti + verbi + muut
> suora sanajärjestys siis

- 3) käänteinen kysymys: ks. halutessasi oppikirja, käytännössä voit käyttää edellisiä kysymyksiä

kysymyssanoja:

que (qu') / qu'est-ce que = mitä

qui = kuka

qu'est-ce qui = mikä, mitä, kysymyksen subjekti

où = missä, minne

quand = milloin

à quelle heure = monelta

pourquoi = miksi

comment = miten

combien = kuinka monta, kuinka paljon

JOSSAKIN ON JOTAKIN

Il y a + substantiivin epämääräinen muoto (edessä un/une/des/numero) + paikka tai aika

- imperfektissä 'il y avait'
- passé composéssa 'il y a eu'

-Il y a un grand sac sur la table = pöydällä on suuri laukku